

ØY

Lærerveiledning

NORGES NASJONALE KOMPANI
FOR SAMTIDSDANS

CARTE
BLANCHE

Hjertelig velkommen til ØY!

VELKOMMEN til Carte Blanche sin forestilling Øy. Forestillingen er koreografert av Ole Martin Meland. Han er danser i Carte Blanche og står også på scenen. Musikken er laget av den elektroniske pop-duoen Smerz, bestående av Catharina Stoltenberg og Henriette Motzfeldt, og er komponert spesielt for forestillingen.

Øy hadde premiere 6. mars 2020 på KODE 2 som en del av Borealis – en festival for eksperimentell musikk.

Informasjonen du finner i denne lærerveiledningen kan brukes som utgangspunkt for diskusjon og læring sammen med elevene. Vi anbefaler å gå gjennom veiledningen i forkant av forestillingen.

Vi håper at besøket hos oss kan bidra til å øke interessen for scenekunst og inspirere elevene til å se flere danseforestillinger.

Carte Blanche

— Norges nasjonale kompani for samtidsdans

Carte Blanche ble etablert i 1989, og har base i Bergen sentrum. Studio Bergen i Nøstegaten er både produksjonslokaler og hjemmescene for kompaniet som også turnerer i Norge og i utlandet.

Ensemblet består av 12–15 dansere fra hele verden. Hver sesong produseres to til tre nye forestillinger i samarbeid med nye talenter, kjente og relevante koreografer.

Carte Blanche AS eies og finansieres av Kulturdepartementet, Vestland Fylkeskommune og Bergen Kommune.

For mer informasjon om Carte Blanche:
www.cartelblanche.no

DANSERNE I CARTE BLANCHE

Danserne i Carte Blanche er ansatt i 100 % stilling, og arbeider mandag–fredag fra 09.30–16.30. De arbeider også lørdager, samt mye kveldsarbeid og helgearbeid i forbindelse med forestillinger.

Hver morgen samles danserne til obligatorisk felles trening. Treningen kan være ballett, moderne, yoga og noen ganger også house eller hip hop. Danserne har ulike bakgrunn og skolegang.

Etter morgentreningen er resten av arbeidsdagen dedikert til arbeidet med å skape en forestilling. Dette skjer sammen med en koreograf. Koreografen leder prosessen, har de overordnede kunstneriske ideene og ansvaret for fremgangen og helheten i forestillingen.

Alle danserne er medskapende kunstnere, og til slutt er forestillingen et resultat av et nært samarbeid mellom alle de involverte.

Lenke til videointervju med danserne:
[Youtube](#)

Bilde fra Øy forestilling.
Mathias Stoltenberg, Sebastian Biong.

I forkant av forestillingen

Samtidsdans kan oppleves som en abstrakt kunstform der man bruker kropp og bevegelse for å uttrykke forestillingens tematikk. Kunstnerne har gjerne konkrete referanser, inspirasjonskilder og tematikker som legger grunnlaget for arbeidet fram mot ferdig forestilling.

Forestillingens kunstneriske uttrykk kan underbygges med bruk av musikk, scenografi, rekvisitter og kostyme.

Videre i lærerveiledningen finner du informasjon og oppgaver tilknyttet forestillingen Øy som kan brukes i klassen.

KUNSTNERISK UTGANGSPUNKT

Tilnærmingen til å lage forestillingen Øy har vært prosessorientert. Det vil si at for danserne og koreografen har arbeidet med å lage forestillingen vært vel så viktig som det ferdige resultatet på scenen. Koreografen samlet inn tekster, film, objekter og tanker og forsøkte å finne en kroppslig måte å uttrykke tematikken på. Det betyr at danserne og koreograf bruker tankene og følelsene sine til å finne nye bevegelser. Det er vanlig i danseforestillinger at man bruker spesifikke inspirasjonskilder til å sette i gang det kunstneriske arbeidet. I Øy startet denne delen av jobben ett år før danserne og koreografen møttes i studio.

I Øy har noen av inspirasjonskildene i prosessen vært russiske skogs-hooligans, okkult horror og stille dagdrivere. Forestillingen bruker også klisjeer fra typisk unge maskuline uttrykk som kampsport, rånebiler, dataspill, horror-film, Pepsi Max-flasker, mørke rom, stillesitting, overdimensjonert heltemot og vandalisme som inspirasjon. Selv om vi ikke ser igjen disse eksemplene konkret i forestillingen, så har danserne med seg disse referansene som et bakteppe for det som skjer på scenen.

Som koreograf er Ole Martin opptatt av at kunsten skal være fri og ikke trenger å ha en verdi utenfor det som skapes og oppleves i møte med den. Kraften i kunsten er at den kan kombinere tanker, handlinger og gjenstander på nye måter som kan utvide våre begrep om oss selv og gi oss nye perspektiver på verden.

«Jeg tenker på kunstarbeid som evighetsarbeid. Det skal ingen steder, har ingen endestasjon og går ikke opp. Det syns jeg er viktig.»

– Ole Martin Meland

Koreograf Ole Martin Meland.

SMERZ OG MUSIKKEN I FORESTILLINGEN

Musikken til forestillingen er laget av duoen Smerz. Smerz består av Catharina Stoltenberg og Henriette Motzfeldt.

De lager eksperimentell elektronisk pop, og du kan høre utgivelsene deres her:

[Spotify](#)

Under premieren og noen senere forestillinger var Smerz med på scenen og fremførte musikken live under forestillingen. I prosessen frem til premiere var Smerz også en viktig del av forestillingens visuelle uttrykk.

INTERVJU SMERZ

Hvilke tanker har dere gjort i forbindelse med samspillet mellom musikk og dans?

– En ting som har blitt spesielt tydelig i arbeidet med Øy er hvordan toner, melodier, akkorder og kanskje spesielt bruken av vokal får en helt egen kraft når det blir plassert sammen med ansiktet til danserne.

Uansett om det er kulturelt betinget eller helt urmenneskelig, så rører klanger ved noe spesielt i mennesker, og sammen med ansiktsuttrykk oppstår det fort fortellinger man kan relatere seg til. Det spennende med en forestilling som dette sammenlignet med for eksempel video til musikk er at publikum selv kan bestemme hvor de vil se, på hvilken eller hvilke dansere, og styre skapelsen av disse historiene litt selv.

– Arbeidet med tid og elementer i musikken er også helt annerledes i samspill med danserne. Danserne lager et nytt element i musikken, og omvendt, som gir både dans og musikk bedre tid og mer plass til å ta mindre plass. Dans og musikk vil forhåpentligvis utfylle hverandre på en måte som gjør at ingen av dem behøver å stå for hele historiefortellingen.

Hva kom først, dans eller musikk?

– Etter at koreograf Ole Martin Meland formulerte utgangspunktet for et univers har det egentlig vært en parallell prosess mellom danserne, Ole Martin og oss. Vi tok med masse skisser til prøvene med danserne, og så har vi lett oss frem til ting vi liker, sammen med dem. Det har vært viktig at alle finner frem til noe de selv synes er motiverende og inspirerende i materialet. I et samarbeid må man tilpasse seg, men ikke så mye at man mister sitt eget uttrykk eller slutter å overraske hverandre.

ØY

Øy er inspirert av historier om lukkede rom, isolasjon og vandalisme. Heller enn å formidle en ferdig historie byr forestillingen på karakterer som er søkende, utagerende og destruktive, men også usikre, sårbare, lekende og smått gjenkjennelige. Danserne beveger seg både innenfor og utenfor scenen, og bruker hele scenerommet i et forsøk på å invitere publikum med på et energisk fluktforsøk.

Tematikken i Øy er preget av virkelighetsflukt og utenfor-skap. Underdoggen – eller den stille dagdriveren – settes i sentrum. Blanding av tematikk, musikk og bevegelse skaper stygge, vakre, sarte og eksplosive øyeblikk. Publikum sitter rundt det hvite scenegulvet hvor åtte karakterer går inn og ut. Danserne driver rundt i rommet og på gulvet, tilsynelatende fanget i hvert sitt ensomme univers – på hver sin øde øy. Smerz sitt lydbilde farger forestillingen både visuelt og emosjonelt sammen med lysdesignet til Silje Grimstad.

I en hybrid mellom en spa-resort og en fantasy-slagmark undersøkes forhold rundt isolasjon, vekst, vandalisme og det stille ingenting. Vi blir vitne til et passiv-aggressivt indre landskap preget av tilsynelatende meningsløse ritualer. Et stemningsskapende lydbilde inspirert av muskler og gitarer, horror og romanse setter rammen for de søkende figurenes utforskning av det indre og ytre scenerommet.

Spørsmål og oppgaver

- Hva forbinder du med samtidsdans?
- Hva er forskjellen på ballett og samtidsdans?
- Hva legger du i begrepet «underdog»?
- Hva betyr det at kunsten er «fri»?

I ETTERKANT AV FORESTILLINGEN

Gi gjerne elevene i oppgave å skrive en tekst der de kommer med personlige tanker og inntrykk fra forestillingen. Hva mener DU?

Veiledende spørsmål til teksten kan være:

- Hva husker du best fra forestillingen?
- Var det noe du likte godt?
- Fikk du noen spesielle tanker eller følelser under eller etter forestillingen? Beskriv!

Vi setter stor pris på om dere vil sende inn tekstene eller utdrag av dem til oss i Carte Blanche. Det gir oss et innblikk i hvilke tanker elevene har om forestillingen, noe som igjen kan gi oss mulighet til å forbedre vårt DKS-program. Sendes til tora@ncb.no

Ressurser

Intervju med koreograf Ole Martin Meland:
[Dansens Hus](#)

Forestillingsintroduksjon av Fredrik Petrov for Dansens Hus:
[Vimeo](#)

Lenke til trailer for forestillingen:
[Youtube](#)

Lenke til teaser:
[Youtube](#)

Scenekunst.no anmeldelse:
[Scenekunst](#)

Smerz bakgrunnsinfo:
[Allmusic](#)

[Factmag](#)

[Officemagazine](#)

Irene Vesterhus Theisen og
Aslak Aune Nygård fra forestillingen Øy.